DEBATA NACIONALE PËR DEMOKRACI

European Policy Institute. Skopje
NATIONAL DEMOCRATIC DEBATE

Anketë debative për promovimin e tranzicionit të suksesshëm demokratik në Maqedoni

Çka është anketa debative?

Anketa debative është një formë unike e konsultimeve politike, e cila i kombinon teknikat e sondazhit të opinionit publik dhe diskutimit publik. Ajo synon të paraqesë se si do të dukej opinion publik për një temë të caktuar, nëse qytetarët do të kishin mundësi të njihen më shumë me temën. Anketa debative i pasqyron preferencat dhe opinionet e qytetarëve si para ashtu edhe pas njoftimit të detajuar me temën.

Modeli i të anketuarve

Para Para mbajtjes së anketës debative, u realizua anketa e modelit reprezentativ prej 1200 të anketuarve nga I gjithë shteti, në periudhën nga 15 maj deri më 31 maj, 2019. Mënyra e rekrutimit: zgjedhje e rastësishme. Përkatësia: maqedonas 64%; shqiptarë 25%
Pas Pas përfundimit të anketës debative më 22 dhe 23 qershor, 2019, u anketuan 130 qytetarë para largimit nga ngjarja, sikur nga anketa bazë. Pjesëmarrësit u ftuan të marrin pjesë në anketën debative dy ditore pas mbarimit të anketës bazë. Përkatësia: maqedonas 68%; shqiptarë 23%.

Ngjarja debative

Anketa debative dy ditore u mbajt më 22 dhe 23 qershor në hotel "Kontinental", Shkup. 130 pjesëmarrës debatuan në 11 grupe të moderuara. Diskutuan për gjendjen e zhvillimit demokratik në shtet, duke u fokusuar në dy tema: institucione demokratike dhe barazi për të gjithë. Grupet e modereuara përgatitën dhe u parashtruan pyetje panelistëve, që ishin pjesë e sesioneve plenare të përbëra nga eskpert, akademik dhe politikanë të këtyre fushave. Sesionet plenare ishin vetëm me pyetje dhe përgjigje, dhe të dy ditët ishin të transmetuara në dy stacione nacionale telivizive, TV Sitel dhe TV 21.

DEBATA NACIONALE PËR DEMOKRACI

European Policy Institute. Skopje

NATIONAL DEMOCRATIC DEBATE

Rezultate

Rezultatet paraqesin ndryshimet e qëndrimeve të qytetarëve, të cilët morrën pjesë në anketën bazë dhe në anketën pas ngjarjes debatuese.

1. Nevoja për demokratizim

Pyetje	Para	Pas	Koment
Në shkallë nga 0 në 10, sa prej kërkesave demokratike për pranim në BE mendoni se Maqedonia e Veriut i ka përmbushur që nga viti 1991?	**6.03** ishte vlera mesatare para debates	**5.44** është vlera mesatare pas debatës	Perceptimi i përmbushjes së kërkesave demokratike për pranim në BE është ulur pas debates, që don të thotë se pjesëmarrësit mendojnë se Maqedonia e Veriut nuk i ka përmbushur sa duhet kërkesat demokratike.
Në shkallë nga 0 në 10, sa urgjente janë nevojat e Maqedonisë për demokratizim?	**8.21** ishte vlera mesatare para debates	**8.19** është vlera mesatare pas debates	Perceptimi për demokratizim mbetet i njejtë si para ashtu dhe pas debatës, që don të thotë se urgjenca për demokratizim ende mbizotëron.

National Endowment for Democracy
Supporting freedom around the world

DEBATA NACIONALE PËR DEMOKRACI

European Policy Institute. Skopje

NATIONAL DEMOCRATIC DEBATE

2. Sa të rëndësishme apo të parëndësishme mendoni se jan këto qëllime politike në Maqedoninë e Veriut?

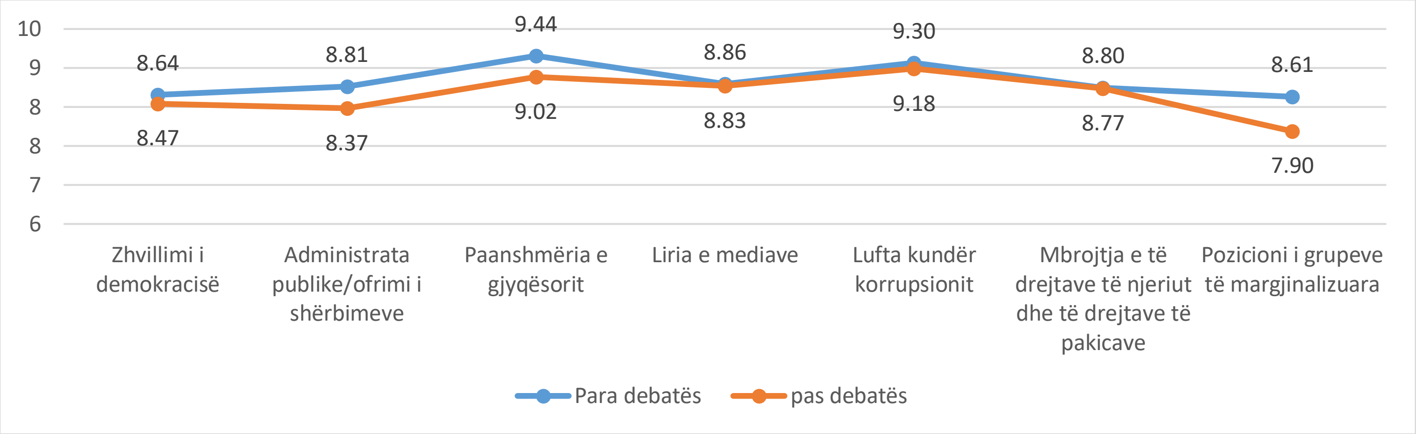

ⓘ Pjesëmarrësit vazhdojnë të mendojnë se këto qëllime politike janë të rëndësishme për demokratizimin e shtetit.

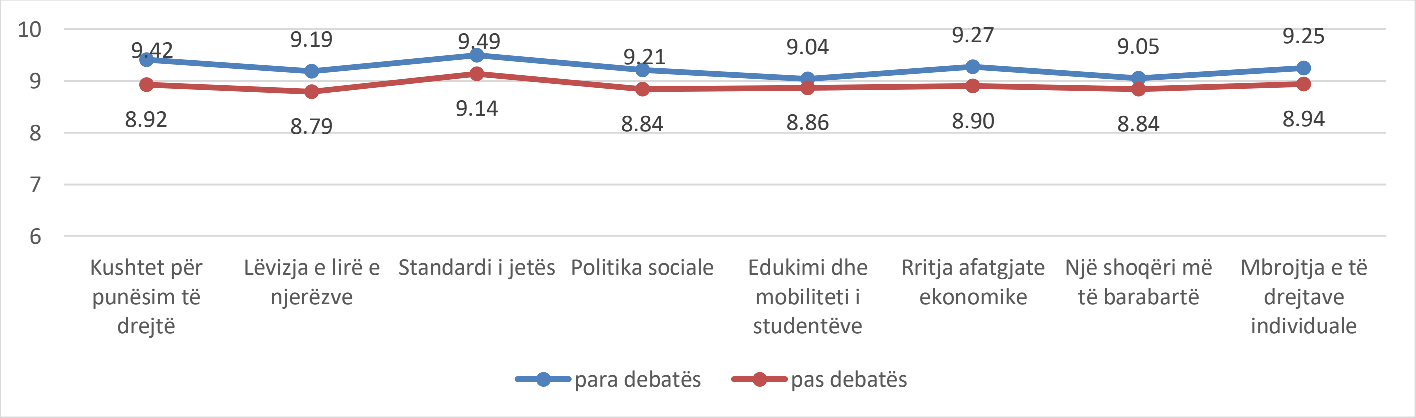

ⓘ Rëndësia që u a japin pjesëmarrësit qëllimeve politike është e lartë, me vlerë më të lartë se 8 si para ashtu edhe pas debatës. Nuk ka ndryshim të madh të opinionit të pjesëmarrësve në këto aspekte.

DEBATA NACIONALE PËR DEMOKRACI

3. Reformat gjyqësore: Në shkallë nga 0 në 10, sa të dëshirueshme apo të padëshirueshme do të thoni se janl prioritetet e mëposhtme të reformës gjyqësore?

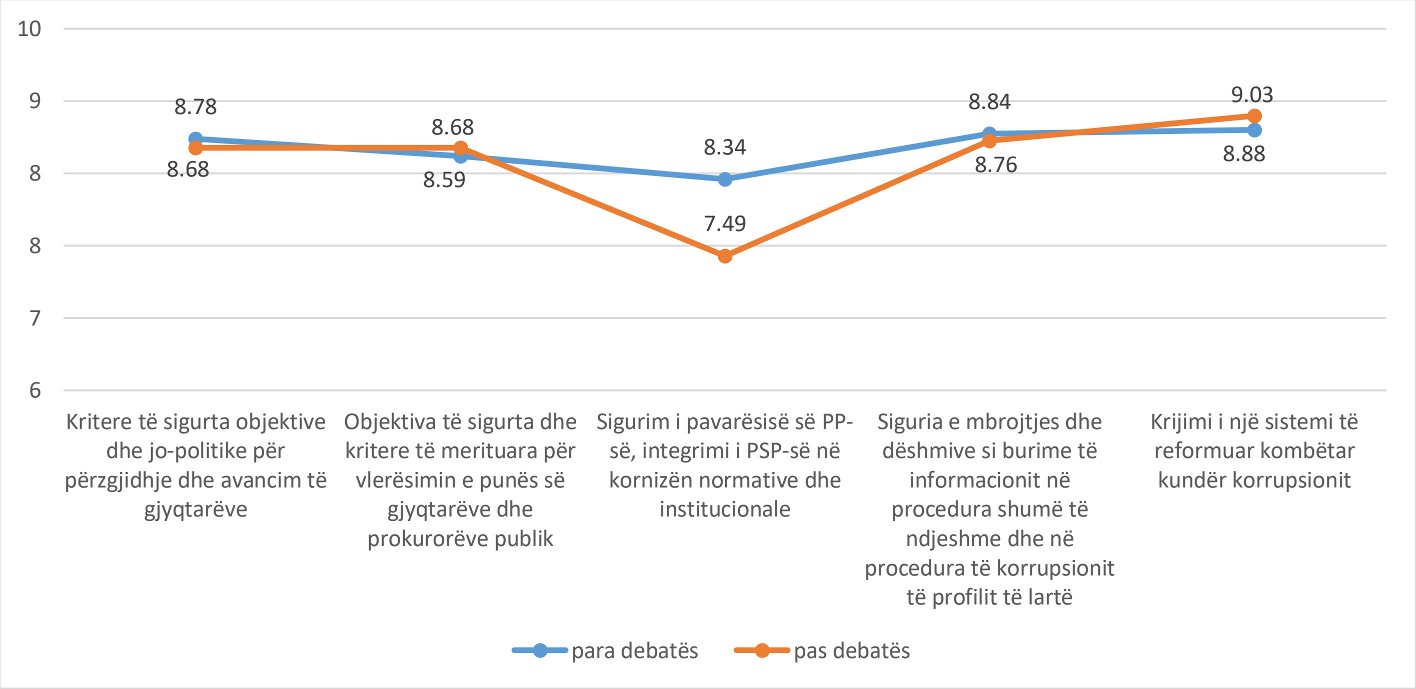

ⓘ Opinioni i pjesëmarrësve nuk ndryshoi para dhe pas debatit pothuajse në të gjitha aspektet e testuara. Si para ashtu edhe pas debatit egziston nivel i lartë i preferencave që të reformohet sistemi gjyqësor.

Ndryshimi i vetëm i rëndësishëm është se qytetarët nuk e preferojnë pavarësinë e PP-së, dhe nuk e preferojnë integrimin e PSP-së në kornizën normative dhe institucionale të PP-së.

DEBATA NACIONALE PËR DEMOKRACI

4. Roli mbikqyrës i Kuvendit: në shkallë nga 0 në 10, sa janë të dëshirueshme propozimet e mëposhtme për mbikqyrje nga Kuvendi?

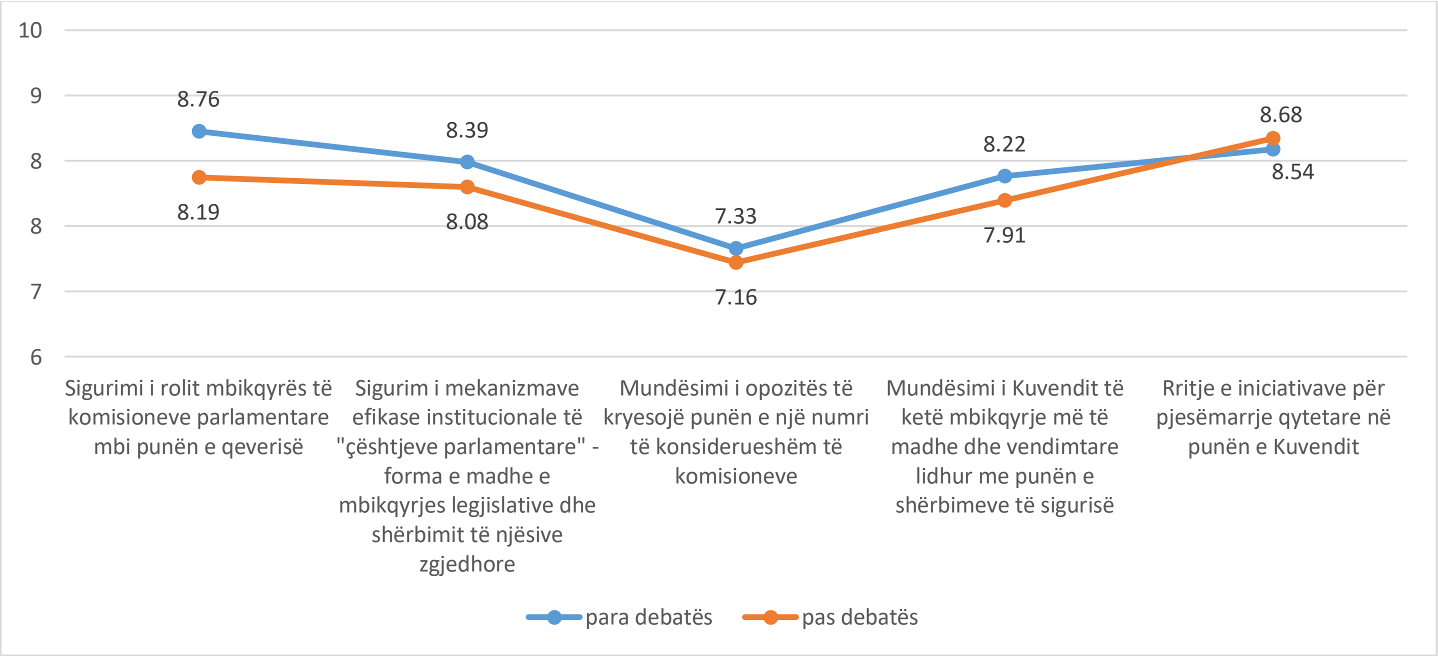

ⓘ Nivel i lartë i nevojës për reforma në rolin mbikqyrës të Kuvendit mbetet i njejtë si para ashtu edhe pas debatës.

DEBATA NACIONALE PËR DEMOKRACI

5. Çka mendoni në lidhje me propozimet e mëposhtme për pabarazitë sociale dhe të drejtat gjuhësore?

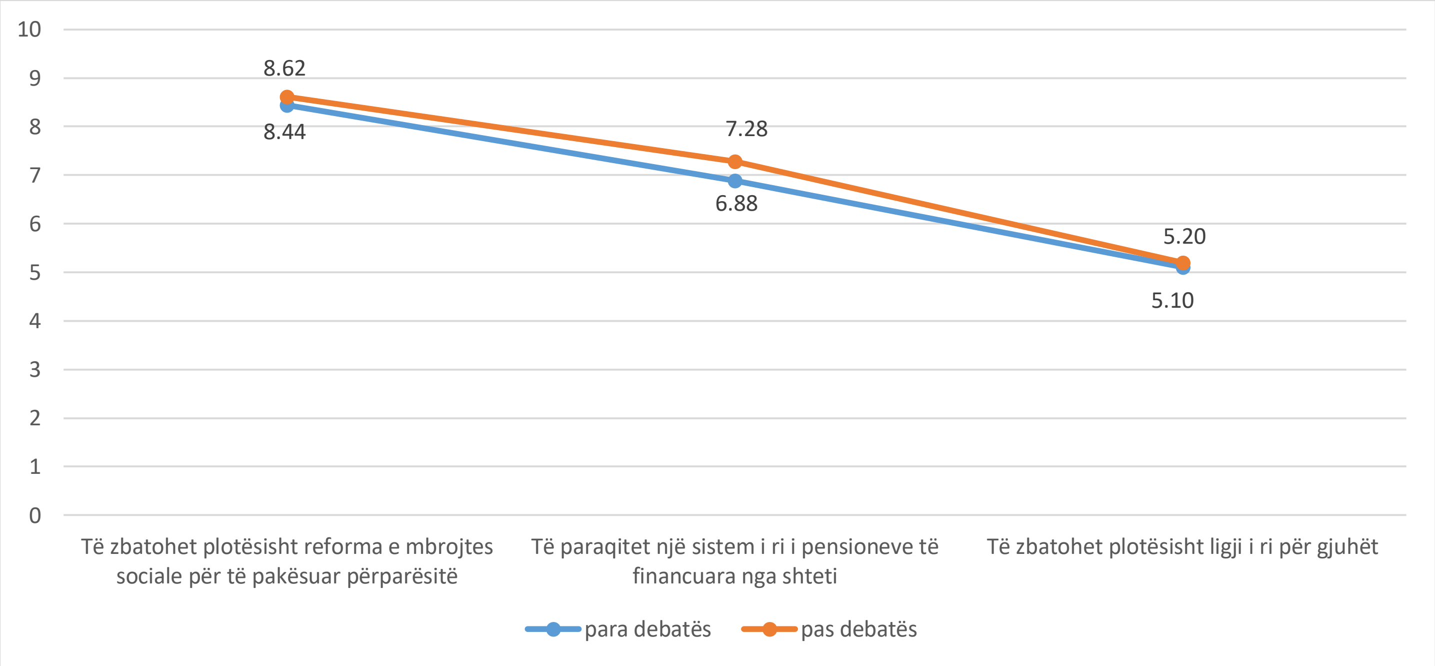

ⓘ *Mendimi për propozimet e lartpërmendura mbetet i njejtë si para ashtu edhe pas debatës.*

DEBATA NACIONALE PËR DEMOKRACI

European Policy Institute. Skopje

NATIONAL DEMOCRATIC DEBATE

6. Njohuri: BE ka standarde minimale për mbrojtje kundës diskriminimit. Cila nga të mëposhtmet do të ishte e paligjshme sipas standardeve minimale të BE-së?

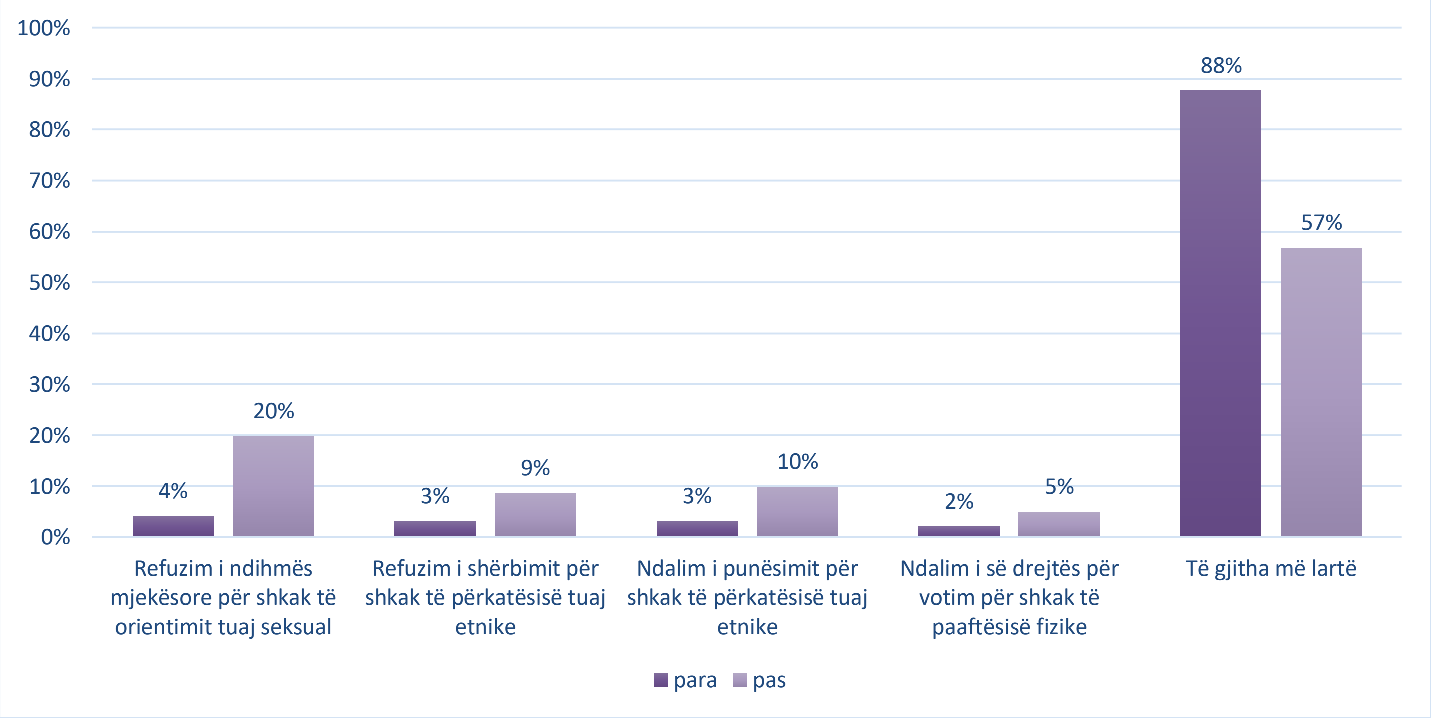

🛈 *Pjesa më e rëndësishme e debatës ishte rritja e nivelit të dijes së pjesëmarrësve. Debata rriti numrin e pjesëmarrësve që mendojnë se refuzimi i ndihmës mjekësore për shkak të orientimit seksual (16%), refuzimi i shërbimeve për shkak të përkatësisë etnike (6%) dhe ndalim i punësimit për shkak të përkatësisë etnike (7%) është joligjore nën standardet minimale të BE-së.*